

การสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองและกลุ่มผลประโยชน์ทางการเมืองไทยผ่านเว็บไซต์
เครือข่ายทางสังคม

นางสาวอัญญรัตน์ เอี่ยมเอิบ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาความหลังักูทรปวิจัยฐานเเทศศตรณหาวัฒพิท
ตาวาวิชาวารตารตณเทศ ภาควิชาวารตารตณเทศ
คณณเเทศศตรั จุฬาลเกรณมหาวิทยาลัย
ปีการศีกษา 2553
ลิตตธิธบจุฬาลเกรณมหาวิทยาลัย

600254071

ห้องสมุดงานวิจัย สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ

249039

การสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองและกลุ่มผลประโยชน์ทางการเมืองไทยผ่านเว็บไซต์
เครือข่ายทางสังคม

นางสาวอัญญรัตน์ เอี่ยมเอิบ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวารสารสนเทศ ภาควิชาวารสารสนเทศ

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2553

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5 1 8 4 9 2 1 3 2 8

POLITICAL COMMUNICATION OF POLITICIANS AND POLITICAL INTEREST GROUPS
VIA SOCIAL NETWORKING WEBSITES

Miss Unyarat Eamorb

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Journalism and Information

Department of Journalism
Faculty of Communication Arts
Chulalongkorn University

Academic Year 2010

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองและกลุ่ม
ผลประโยชน์ทางการเมืองไทยผ่านเว็บไซต์
เครือข่ายทางสังคม

โดย

นางสาวอัญญรัตน์ เอี่ยมเอิบ

สาขาวิชา

วารสารสนเทศ

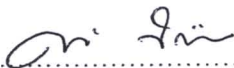
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

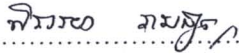
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิรงรอง รามสูต

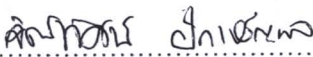
คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยบันทึกเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

..... คณบดีคณะนิติศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุบล เบญจรงค์กิจ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ ชำวิจิตร)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิรงรอง รามสูต)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตรทัศน์ ผักเจริญผล)

อัญญรัตน์ เอี่ยมเอิบ : การสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองและกลุ่มผลประโยชน์ทางการเมืองไทยผ่านเว็บไซต์เครือข่ายทางสังคม. (POLITICAL COMMUNICATION OF POLITICIANS AND POLITICAL INTEREST GROUPS VIA SOCIAL NETWORKING WEBSITES) อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : ผศ.ดร.พิรงรอง รามสูต 110 หน้า.

249039

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการสื่อสารทางการเมืองผ่านเว็บไซต์เครือข่ายทางสังคมของนักการเมืองและกลุ่มผลประโยชน์ทางการเมืองในประเทศไทยและศึกษาลักษณะทางเทคโนโลยีที่เอื้ออำนวยและเป็นอุปสรรคต่อการสื่อสารทางการเมือง ซึ่งมีระเบียบการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพโดยวิเคราะห์เนื้อหาเนื้อหาของวอลล์ ไลฟ์สไตล์ ของเว็บไซต์เครือข่ายทางสังคม Hi5 Facebook และ Twitter ของกลุ่มผลประโยชน์ทางการเมืองทั้ง 3 กลุ่ม คือ 1)ผู้นำทางการเมือง:นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ,พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร 2)นักการเมือง: สาธิต วงศ์หนองเตย, กรณ์ จาติกวณิช, นพดล ปัทมะ, จาตุรนต์ ฉายแสง 3)กลุ่มผลประโยชน์ทางการเมือง:พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย(พันธมิตร), ประชาธิปไตยและฝ่ายแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ(นปช.)

ผลการศึกษาพบว่านักการเมืองและกลุ่มผลประโยชน์ในประเทศไทยสื่อสารทางการเมืองโดยอาศัยรูปแบบการสื่อสาร 5 รูปแบบ คือ ตัวอักษร ภาพ เสียง วิดีโอคลิป และลิงค์รูปแบบของการสื่อสารของนักการเมืองและกลุ่มผลประโยชน์ทางการเมืองยังคงนิยมใช้การสื่อสารแบบตัวอักษรและรูปภาพมากกว่าการสื่อสารรูปแบบอื่น และพบว่าเนื้อหาของการสื่อสารมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1.การประกาศจุดยืนทางความคิดและอุดมการณ์ทางการเมือง 2. การแสดงความคิดเห็น 3. การระดมสรรพกำลัง 4. การสำรวจความคิดเห็นของสมาชิก 5.การประชาสัมพันธ์และสร้างความนิยม จากการวิจัยทำให้ทราบว่ารูปแบบของเนื้อหาที่มีความเป็นกันเองมากขึ้น แต่ว่าวัตถุประสงค์ในการสื่อสารยังคงเป็นไปเพื่อการประชาสัมพันธ์ตนเองเป็นส่วนใหญ่ ไม่ได้ใช้ประโยชน์ในการสื่อสารกับประชาชนโดยตรงในเรื่องการสื่อสารแบบสองทางเท่าที่ควร เนื่องจากไม่มีการโต้ตอบใดๆกับการแสดงความคิดเห็นของประชาชน คล้ายกับสื่อสารแบบทางเดียวเหมือนสื่อเก่า เรียกได้ว่าเพื่อที่จะสร้างกลุ่มเครือข่ายของคนที่ชอบและประชาสัมพันธ์ตนเองเท่านั้น

ภาควิชา _____ วารสารสนเทศ _____ ลายมือชื่อนิสิต _____ อัญญรัตน์ เอี่ยมเอิบ _____
 สาขาวิชา _____ วารสารสนเทศ _____ ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก _____ พิศาล รามสูต _____
 ปีการศึกษา _____ 2553 _____

##518 49213 28: MAJOR JOURNALISM AND INFORMATION

KEYWORDS : POLITICAL COMMUNICATION / POLITICIANS / INTEREST GROUPS /
SOCIAL NETWORKING SITES

UNYARAT EAMORB :POLITICAL COMMUNICATION OF POLITICIANS AND
POLITICAL INTEREST GROUPS VIA SOCIAL NETWORKING WEBSITES.

THESIS ADVISOR : ASST. PROF. PIRONGRONGRAMASOOT, Ph.D., 110 pp.

249039

This research has the following objectives: to study what purpose and form of communication of politicians and political interest via social networking sites what facilitate technological communications of social networking sites about political communication with qualitative research procedures by analyzing the content analysis of the content on wall or profile of social networking sites ; Hi5, Facebook and Twitter. This research focus for 3 groups: 1) the political leadership: Mr. Abhisit Vejjajiva and Thaksin Shinawatra 2) politicians: satit wongnongtaey, Korn Chatikavanij, Noppadon Pattama, Chaturon Chaisang 3) political interest groups : People's Alliance for Democracy, United Front of Democracy against Dictatorship (UDD)

The result finds that political communication based on communication patterns and 5 forms of text, image, voice, video clips and links. The form of communications is still widely used text and images than the other forms . And found that the content of the communication was intended to 1. Adoption standpoint of political ideas and ideologies. 2 reviews 3. Mobilization. 4 poll of its members. 5. To promote and create popularity. The study also finds that all the forms of communication content are more friendly. But the purpose of communication is still possible to promote themselves as a majority. They don't take advantage in communicating with people directly in a two-way communications as they should. As a result, there is no interaction with any public comment. Similar to the one-way communications, like old media. Is known that in order to create a network group of lovers and their only release.

Department : Journalism

Student's Signature

Field of Study : Journalism and Information

Advisor's Signature

Academic Year : 2010

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้เกิดขึ้นและสำเร็จลงได้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผศ.ดร.พิรงรอง รามสูต อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ให้โอกาสผู้วิจัยในการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้ให้สำเร็จได้ด้วยดี ให้ทั้งแนวคิด คำแนะนำ และให้ความช่วยเหลืออย่างสูงในงานวิจัยในทุกๆเรื่อง ทুমเทร่างกายและแรงใจให้แก่ลูกศิษย์คนนีมาโดยตลอดขอขอบคุณจากหัวใจเลยนะค่ะ ขอพระขอบคุณ ผศ.ดร.ณรงค์ ขำวิจิตร ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ ผศ.ดร.จิตรทัศน์ ผักเจริญผล กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำและความช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้ให้ออกมาสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อและคุณแม่ ที่คอยให้การสนับสนุนในทุกๆเรื่อง คอยห่วงใย ดูแลและให้กำลังใจลูกมาโดยตลอด จนทำให้ลูกมีวันนี้ และน้องสาว ที่คอยคอยช่วยเหลือที่คนนี้ในการทำวิจัย ช่วยพี่โดยไม่เคยบ่นสักคำ พี่ขอบคุณมากๆนะ

ขอบคุณพี่ๆ คณะนิเทศศาสตร์ทุกคน โดยเฉพาะคุณพี่นาย คุณพี่ต้อง สำหรับความช่วยเหลือระหว่างการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้

ขอบคุณสำหรับมิตรภาพดีๆ จากเพื่อนป.โท ทั้ง 6 คน พี่แฉ่ พงษ์ แพร ทริต หนูแหวน ออย ที่คอยให้กำลังใจ คำปรึกษา และความช่วยเหลือ ในทุกๆเรื่อง โดยเฉพาะออยที่คอยช่วยเหลือดูแลผู้วิจัยเสมอ สุดท้ายนี้ขอขอบคุณปุกที่คอยให้กำลังใจ ห่วงใย และดูแลผู้วิจัยมาโดยตลอด

หากมีข้อผิดพลาดประการใด ผู้วิจัยขออภัยไว้ ณ ที่นี้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฐ
สารบัญภาพ.....	ฑ
บทที่	
1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามวิจัย.....	3
นิยามศัพท์.....	5
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
แนวคิดสื่อใหม่และเว็บไซต์เครือข่ายทางสังคม Social networking.....	6
แนวคิดการสื่อสารทางการเมืองและการสื่อสารทางการเมืองในยุคดิจิทัล.....	9
แนวคิดประชาธิปไตยอิเล็กทรอนิกส์.....	16
แนวคิดเรื่องกลุ่มผลประโยชน์ทางการเมือง.....	18
แนวความคิดโฆษณาชวนเชื่อ.....	21
พื้นที่สาธารณะ พื้นที่สาธารณะออนไลน์.....	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	23
3 ระเบียบวิธีวิจัย.....	25
วิธีวิจัย.....	25
ขอบเขตการวิจัย.....	25
การสุ่มตัวอย่าง.....	27
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	29
4 ผลการวิจัย.....	30
5 สรุป อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ.....	81
สรุปผลการวิจัย.....	81
อภิปรายผลการวิจัย.....	96

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
5	ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย.....	104
	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	104
	รายการอ้างอิง.....	105
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	108

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงรูปแบบการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองและกลุ่มผลประโยชน์ผ่านเว็บไซต์เครือข่ายทางสังคม.....	51
2	แสดงวัตถุประสงค์ของการสื่อสารทางการเมืองกลุ่มผลประโยชน์ผ่านเว็บไซต์เครือข่ายทางสังคม.....	55
3	เปรียบเทียบลักษณะเด่นและข้อได้เปรียบของแต่ละเว็บไซต์.....	80
4	แสดงรูปแบบของการสื่อสารทางการเมืองกับการส่งเสริมการสื่อสารทางการเมือง.....	83
5	แสดงรูปแบบการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองและกลุ่มผลประโยชน์ผ่านเว็บไซต์เครือข่ายทางสังคม.....	85
6	แสดงการเปรียบเทียบรูปแบบการใช้งานที่มีเครื่องมือรองรับในการสื่อสารในแต่ละเว็บไซต์.....	86
7	แสดงการใช้เว็บไซต์เครือข่ายทางสังคมของนักการเมืองและกลุ่มผลประโยชน์ทางการเมือง.....	87
8	แสดงประโยชน์ในการสื่อสารทางการเมือง.....	88
9	แสดงวัตถุประสงค์ของนักการเมืองและกลุ่มผลประโยชน์ในการสื่อสารทางการเมือง.....	91
10	เปรียบเทียบลักษณะเด่นและข้อได้เปรียบของแต่ละเว็บไซต์.....	94
11	เปรียบเทียบการสื่อสารทางการเมืองของสื่อใหม่และสื่อเก่า.....	99
12	แสดงการเปรียบเทียบสื่อใหม่สื่อเก่าในการสื่อสารทางการเมืองในบริบทความเป็นประชาธิปไตย.....	100
13	เปรียบเทียบความแตกต่างของเว็บไซต์ 1.0 และ 2.0.....	102

สารบัญภาพ

รูปที่	หน้า
1	แสดงตัวอย่างหน้าแรกที่บอกข่าวสารความเคลื่อนไหว ของกลุ่มผลประโยชน์..... 31
2	แสดงตัวอย่างหน้า โปรไฟล์ภายในเว็บไซต์ hi5..... 33
3	แสดงภาพรวมของโปรไฟล์ในเว็บไซต์hi5..... 34
4	แสดงภาพรวมของโปรไฟล์ในเว็บไซต์ hi5..... 35
5	แสดงตัวอย่างการสื่อสารผ่านข้อความส่วนตัวของกลุ่มพันธมิตร..... 36
6	ตัวอย่างการแสดงความผ่าน สถานะ (status) เพื่อสื่อสารทางการเมือง..... 37
7	แสดงตัวอย่างการสื่อสารผ่าน สมุดบันทึกของกลุ่มพันธมิตร..... 38
8	แสดงเครื่องมือช่วยในการสื่อสารทางการเมือง.....40
9	แสดงสถิติหรือจำนวนคะแนน..... 41
10	แสดงตัวอย่างหน้า โปรไฟล์ภายในเว็บไซต์ facebook 43
11	แสดงตัวอย่างหน้า โปรไฟล์ภายในเว็บไซต์ facebook..... 44
12	ตัวอย่างหน้าวอลล์ในเว็บไซต์ facebook.....45
13	ตัวอย่างหน้ารูปภาพในเว็บไซต์ facebook..... 46
14	ตัวอย่างหน้ารูปภาพในเว็บไซต์ twitter..... 48
15	แสดงตัวอย่างหน้าโปรไฟล์ twitter ของนักการเมือง..... 49
16	ตัวอย่างมิวสิกวิดีโอประกอบเพลง.....53
17	ตัวอย่างคลิปวิดีโอสัมภาษณ์นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ..... 54
18	ตัวอย่างคลิปวิดีโอแถลงข่าวของกลุ่มนปช.....54
19	ตัวอย่างรูปภาพลิงค์เว็บบล็อกของนายอภิสิทธิ์เวชชาชีวะ เกี่ยวกับบทความแสดงจุดยืนทางการเมือง.....57
20	ตัวอย่างการระดมสรรพกำลังคนของกลุ่มพันธมิตร..... 66
21	ตัวอย่างการรณรงค์เพื่อให้กลุ่มสมาชิกใช้ชื่อย่อ UDDของกลุ่ม นำหน้าชื่อของกลุ่มสมาชิก ของกลุ่มนปช..... 67
22	ตัวอย่างการสำรวจความคิดเห็นของนพดล ปัทมะ..... 68
23	ตัวอย่างการแสดงผลภาพลักษณ์รักครอบครัวของนาย อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ.....72
24	ตัวอย่างการแสดงผลภาพลักษณ์รักครอบครัวของพ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร.....73
25	ตัวอย่างการแสดงผลภาพลักษณ์รักครอบครัวนายกรณ์ จาติกวณิช

	กับลูกชาย.....	73
26	ตัวอย่างการแสดงผลภาพลักษณ์รักครอบครัวนายกรณ์ จาติกวณิช กับภรรยา.....	74
27	ตัวอย่างภาพในวัยเด็กของนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ.....	74
28	ภาพตัวอย่างการแสดงผลภาพลักษณ์ในวัยเด็กของนายสมัคร ปัทมเดช.....	75
29	การแสดงผลภาพลักษณ์นักการเมืองหน้าตาดีของนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ.....	75
30	ตัวอย่างภาพงานอดิเรกของนาย สมัคร ปัทมเดช.....	76
31	ตัวอย่างการสร้างความสะดวกสบายให้กับกลุ่มสมาชิกของกลุ่มพันธมิตร.....	78
32	ตัวอย่างการกระโดดเพื่อให้กลุ่มสมาชิกได้เห็นภาพมากขึ้นของกลุ่มพันธมิตร.....	93